

ODLUKU

O UVJETIMA I NAČINU OBAVLJANJA MJENJAČKIH POSLOVA

I.

Ovom Odlukom propisuju se uvjeti i način obavljanja mjenjačkih poslova, kao i uvjeti za izdavanje ovlasti.

Mjenjački poslovi, u smislu ove Odluke, jesu poslovi kupnje od fizičkih osoba i prodaje tim osobama strane gotovine i poslovi otkupa čekova koji glase na stranu valutu i mogu biti unovčeni u stranu valutu.

II.

Mjenjačke poslove mogu obavljati banke i rezidenti - pravne osobe i poduzetnici koji su registrirani za obavljanje ovih poslova, koji sa bankom imaju zaključen ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova i imaju ovlast Federalnog ministarstva financija-Federalnog ministarstva finansija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

III.

Pojedini pojmovi u smislu ove Odluke imaju sljedeća značenja:

1. Mjenjač je banka, podružnica banke sa sjedištem izvan Federacije Bosne i Hercegovine i ovlašteni mjenjač.
2. Ovlašteni mjenjač je pravna osoba ili poduzetnik koji je registriran za obavljanje mjenjačkih poslova, ima zaključen ugovor s bankom i ima ovlast Ministarstva.
3. Ovlast je pismena ovlast Ministarstva za obavljanje mjenjačkih poslova koja se izdaje pravnoj osobi i poduzetniku na temelju zahtjeva i zaključenog ugovora o obavljanju mjenjačkih poslova s bankom koji se dostavlja uz zahtjev.
4. Mjenjačko mjesto je prostorna i organizacijska jedinica u kojoj se obavljaju mjenjački poslovi, a može sadržavati jedno ili više blagajničkih mjesta, kao i bankomat za mjenjačke poslove.
5. Blagajničko mjesto je dio mjenjačkog mjesta na kome blagajnik obavlja mjenjačke poslove.

IV.

Banka obavlja mjenjačke poslove u svoje ime i za svoj račun, a ovlašteni mjenjač u svoje ime, a za račun banke.

V.

Mjenjačke poslove banka, odnosno ovlašteni mjenjač koji je s bankom zaključio ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova (u daljnjem tekstu: ugovor) obavlja sukladno odredbama Zakona o deviznom poslovanju, Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i ovom odlukom.

VI.

Banka i ovlašteni mjenjač poslove kupnje i prodaje strane gotovine i otkup čekova obavljaju u valutama koje su predmetom kupnje i prodaje na deviznom tržištu.

VII.

Ovlašteni mjenjač otkupljuje stranu gotovinu i čekove od fizičke osobe za konvertibilne marke, po kupovnom tečaju za gotovinu, odnosno po kupovnom tečaju za čekove iz tečajne liste banke koja važi na dan otkupa.

Ovlašteni mjenjač prodaje gotovinu fizičkoj osobi po prodajnom tečaju za gotovinu, odnosno po prodajnom tečaju za čekove iz tečajne liste banke koja važi na dan prodaje.

Banka i ovlašteni mjenjač su dužni javno istaknuti tečajnu listu koja sadrži kupovne i prodajne tečajeve po kojima kupuju i prodaju stranu gotovinu i otkupljuju čekove.

VIII.

Provizija i druge naknade za mjenjačke poslove ne mogu biti veće od iznosa koji je propisan Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Za obavljanje mjenjačkih poslova može se od rezidenta - fizičke osobe, kao i od nerezidenta - fizičke osobe naplatiti provizija, koja se primjenjuje na protuvrijednost strane gotovine i čekova izražene u konvertibilnim markama, obračunatu po kupovnom, odnosno prodajnom tečaju koji važi na dan otkupa, odnosno prodaje. U tom slučaju mora biti javno istaknuta obavijest o visini provizije koja se naplaćuje.

IX.

Blagajnički maksimum za ovlaštenog mjenjača utvrđuje se na temelju prosječnog dnevnog otkupa i prodaje gotovine i čekova u prethodnom mjesecu, kao i drugih uvjeta koji su od utjecaja na potrebu držanja gotovine u blagajni, što se regulira ugovorom s bankom.

X.

Banka s ovlaštenim mjenjačem zaključuje ugovor s rokom važenja do jedne godine, koji se računa od dana zaključenja ugovora. Ovlasti dobivene ugovorom ovlaštenu mjenjač ne može prenositi na treće osobe.

XI.

Rezident - pravna osoba i poduzetnik podnosi Ministarstvu zahtjev za dobivanje ovlasti za obavljanje mjenjačkih poslova.

Uz zahtjev se prilaže:

- za pravnu osobu rješenje iz sudskog registra, odnosno za poduzetnika rješenje nadležnog organa iz kojeg je vidljivo da je pravna osoba, odnosno poduzetnik registriran za obavljanje mjenjačkih poslova,
- ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova, zaključen između banke i ovlaštenog mjenjača,
- rješenje nadležnog organa o ispunjenosti minimalnih tehničkih uvjeta za rad u skladu s važećim propisima,
- za ovlaštenu osobu za zastupanje pravne osobe i za poduzetnika uvjerenje od nadležnog organa da nije osuđivan za gospodarske prijestupe i uvjerenje od nadležnog suda da se ne vodi kazneni postupak,
- dokaz o izvršenom plaćanju pristojbe za dobivanje ovlasti u skladu s posebnim propisom iz oblasti federalnih upravnih pristojbi.

Ovlast za obavljanje mjenjačkih poslova Ministarstvo izdaje u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva.

Ovlaštenu mjenjač je dužan prijaviti Ministarstvu promjene u podacima iz stavka 2. ove točke u roku od sedam dana od dana nastanka promjene.

XII.

Ovlaštenu mjenjač može zaključiti ugovor samo s jednom bankom. Ugovor mora obvezno sadržavati odredbe kojima se regulira:

- primjena tečajne liste po kojoj će se obavljati mjenjački poslovi,
- visina i način plaćanja provizije ovlaštenom mjenjaču,
- materijalno-tehnički uvjeti koje ovlaštenu mjenjač mora ispunjavati za obavljanje mjenjačkih poslova - način i dinamika predaje banci otkupljene gotovine i čekova koji glase na stranu valutu,
- način opskrbe ovlaštenih mjenjača konvertibilnim markama i stranom gotovinom,
- da je za potrebe kontrole ovlaštenog organa osoba odgovorna za rad ovlaštenog mjenjača osoba koja obavlja mjenjačke poslove na mjenjačkom mjestu i odgovorna osoba ovlaštenog mjenjača,
- način izdavanja potvrda o prodaji i otkupu gotovine i otkupu čekova, vođenje evidencije i blagajničkog poslovanja u skladu s važećim propisima i instrukcijama banke,
- obveze banke u pogledu obavještanja ovlaštenog mjenjača o obilježju stranih novčanica, pojavi krivotvorenih novčanica, propisima koji reguliraju mjenjačko poslovanje i slično.

XIII.

Za obavljanje mjenjačkih poslova ovlaštenu mjenjač je dužan:

- na vidnom mjestu, ispred prostora u kome se nalazi mjenjačko mjesto, staviti natpis MJENJAČNICA, na jednom od službenih jezika Federacije i najmanje jednom od svjetskih jezika,
- na vidnom mjestu istaknuti obavijest o nazivu banke s kojom ima zaključen ugovor,
- mjenjačko poslovanje knjigovodstveno odvojeno voditi od drugog poslovanja koje obavlja,
- izdati potvrdu o izvršenom otkupu i prodaji, a dnevnik blagajne voditi na način ugovoren s bankom,
- na vidnom mjestu istaknuti tečajnu listu koju primjenjuje i pri otkupu i prodaji primjenjivati tečajeve iz istaknute tečajne liste banke,
- na vidnom mjestu istaknuti obavijest o visini provizije (ako se naplaćuje),
- osigurati se od moguće štete (krađa, požar i sl.),
- na vidnom mjestu istaknuti obavijest sljedećeg sadržaja: "Za svaku izvršenu kupnju ili prodaju strane gotovine i otkup čekova koji glase na stranu valutu mjenjačnica vam je dužna izdati potvrdu".

Ovlaštenu mjenjač je dužan:

- predati banci višak gotovine iznad blagajničkog maksimuma utvrđenog prema točki IX. ove Odluke,
- na blagajničkom mjestu ili na drugom mjestu unutar mjenjačkog mjesta držati samo novac čiji je otkup ili prodaja evidentiran ili za koji postoji odgovarajuća blagajnička dokumentacija,
- osigurati da se gotovina u konvertibilnim markama, strana gotovina i čekovi po osnovi mjenjačkog poslovanja čuvaju odvojeno od sredstava iz drugog poslovanja.

Ovlašteni mjenjač je dužan izvješća o kupnji i prodaji strane gotovine i otkupu čekova koji glase na stranu valutu dostavljati banci na način i u rokovima predviđenim ugovorom.

XIV.

Banka i ovlašteni mjenjač dužni su izvještavati o obavljenim mjenjačkim poslovima Agenciju za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija).

XV.

Agencija obavlja nadzor i kontrolu obavljanja mjenjačkih poslova.

Banka je dužna obavljati izravnu kontrolu ovlaštenog mjenjača s kojim je zaključila ugovor najmanje jedanput u tri mjeseca.

XVI.

Ako tijekom kontrole banke ili ovlaštenog mjenjača Agencija utvrdi da banka ili ovlašteni mjenjač obavlja mjenjačke poslove suprotno propisima, naložit će i odrediti rok toj banci ili ovlaštenom mjenjaču da utvrđenu nepravilnost otkloni.

Ako u roku iz stavka 1. ove točke banka ne otkloni utvrđenu nepravilnost, Agencija će prema toj banci poduzeti mjere u skladu sa zakonom.

Prema ovlaštenom mjenjaču koji ne otkloni utvrđene nepravilnosti u roku iz stavka 1. ove točke poduzet će se mjere predviđene zakonom.

XVII.

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje vrijediti Naputak o načinu obavljanja mjenjačkih poslova ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/99).

XVIII.

Ova Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V broj 742/10
26. kolovoza 2010. godine
Sarajevo